Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescă în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o eriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 70. Brașovŭ, Luni, Marți 28 Martie 1889.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Aprilie 1889 st. v. se deschide nou abonamentu la care invitămŭ pe toți amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl., pe șese luni 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șese luni 20 franci, pe unŭ anŭ 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl. pe șese luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 27 Martie v.

Mare surprindere a produsŭ în sînulŭ independențilorŭ ungurĭ din opoșițiă unŭ discursŭ, ce l'a rostitŭ contele Iuliu Andrassy Vinerea trecută în comisiunea pentru armată a camerei magnațilorŭ. Și acésta nu atâtŭ pentru că contele Andrassy a luatŭ în apĕrare §-lŭ 25 alŭ legei militare, sărindŭ astfelŭ în ajutorulŭ cabinetului Tisza, câtŭ mai multŭ pentru că s'a pronunțatŭ în modulŭ celŭ mai categoricŭ în contra nisuințelorŭ de a se înființa o armată independentă maghiară.

Nu póte fi stricăciosŭ pentru o națiune— dise Andrassy — décă ea este silită sĕ mai învețe încă o limbă pe lângă a sa. Elŭ vede în acésta din contră unŭ avantagiu însemnatŭ. Față cu sistemulŭ de apĕrare comunŭ alŭ monarchiei este o absolută necesitate ca sĕ esiste unŭ idiomŭ mijlocitorŭ între fii diferitelorŭ naționalități și acéstă limbă mijlocitóre nu póte fi decâtŭ cea germană, pe care o cunosc și carĭ o învață cei mai mulțĭ. De acea dênsulŭ (Andrassy) primesce cu tótă liniștea §-lŭ 25.

E fórte ușorŭ de înțelesŭ însĕ — adause Andrassy — că declarările guvernului nu facŭ nicĭ o impresiune asupra acelora, carĭ suntŭ în contra sistemului de apĕrare comunŭ și numai atuncĭ arŭ fi liniștițĭ, când s'ar înființa o armată independentă unguréscă.

Ideea unei armate independente unguresci se propagă mereu dela înființarea dualismului încóce și ea se lățesce totŭ mai tare. Décă ea este corectă, dice Andrassy, „amŭ trebui sĕ-o realisămŭ mai bine adĭ, decâtŭ mâne, căcĭ în cele din urmă și pacea va avé unŭ sfêrșitŭ, er timpulŭ care ne desparte de rĕsboiu se scurtéză pe di ce merge“.

S'au obicĭnuitŭ la noi ómenii — continuă fostulŭ ministru — de a înfățișa lucrulŭ așa, ca și când sistemulŭ de apĕrare actualŭ s'ar fi primitŭ la 1867 numai de silă și cu cugetulŭ reservatŭ, că generațiunile următóre ilŭ vorŭ desvolta în direcțiune contrară. Dér n'a fostŭ așa. Cei ce au condusŭ negociările de împăcare, între carĭ Deak și elŭ (Andrassy) n'au voitŭ sĕ reguleze numai provisoriu cestiunile pendente între Ungaria și Corónă și între cealaltă parte a monarchiei, ci scopulŭ lorŭ a fostŭ de a le regula odată pentru totdéuna, ca pentru nenumĕrate generații următóre ele sĕ nu fiă obiectŭ de nouĕ negociărĭ.

Ideea înființării unei armate independente unguresci, asigură Andrassy, au considerat'o cei carĭ au încheiatŭ pactulŭ ca periculósă nu numai pentru monarchiă, ci mai multŭ încă pentru Ungaria, și tocmai de aceea nicĭ n'au încercatŭ realisarea acestei idei și au șters'o din capulŭ locului din programa de împăcare.

In fața acestui limbagiu neașteptatŭ esclamă organulŭ independenților „Egyetertes“ plinŭ de mâhnire:

„Óre dreptate sĕ aibă Andrassy? Armata independentă maghiară sĕ fiă óre numai unŭ chipŭ cioplitŭ? „Odată pentru totdéuna“ sĕ se fi regulatŭ lucrurile cu noi la 1867? Pre când împrejurulŭ nostru fiecare națiune și cea mai mică înainteză, numai noi sĕ fimŭ condamnațĭ, ca séu sĕ stămŭ pe locŭ pentru totdéuna, séu sĕ dămŭ îndĕrĕtŭ?“

Și cei din stânga estremă au cuvêntŭ sĕ fiă supĕrațĭ pe contele Andrassy, căcĭ décă este așa cum dice elŭ, atuncĭ tóte speranțele ce le-au nutritŭ ei timpŭ de douĕ-decĭ de anĭ și mai bine se prefacŭ în deșerte ilusiunĭ.

Mai multŭ încă. Prin combaterea nisuințelorŭ pentru înființarea unei armate independente unguresci, contele Andrassy combate indirectŭ și nisuințele șovinistice de a forma din acestŭ statŭ unŭ statŭ naționalŭ maghiarŭ.

Nimicindŭ ilusiunile de independență maghiare, contele Andrassy înfățișéză conaționalilorŭ sĕi realitatea, și acésta pretinde tributulŭ sĕu nu numai pentru armata comună, ci și pentru naționalitățile, cu carĭ în comunŭ trebue sĕ trăiéscă și sĕ se apere.

Căcĭ orĭ-ce ar crede contele Andrassy despre naționalități și despre svêrcolirile șovinismului maghiarŭ față cu ele, este și rĕmâne lucru neîndoiosŭ, că décă e vorba de-a se asigura interesele de esistență ale monarchiei, atuncĭ în prima liniă trebue sĕ se mulțuméscă popórele ei.

DIN AFARĂ.

Creditŭ pentru flota englesă.

Camera comunelorŭ din Londra a acordatŭ guvernului unŭ creditŭ de $21^1/_2$ milióne funțĭ sterlingĭ pentru sporirea și întărirea flotei de rĕsboiu. Cu tóte vorbirile opoșiționale contra acestui creditŭ, dicêndu-se că armata și flota Angliei suntŭ destul de tarĭ și că raporturile cu puterile străine suntŭ pacînice, totușĭ creditulŭ s'a votatŭ cu 251 contra 75 voturĭ. Secretarulŭ admiralității și ministrulŭ de rĕsboiu au observatŭ, că scopulŭ programului guvernului în astă privință e, ca până în 1894 sĕ facă flota Angliei egală cu flotele a douĕ alte națiunĭ la unŭ locŭ luate. Desbaterile au duratŭ până la medulŭ nopții.

Regele Abisiniei a muritŭ.

Scirea despre mórtea lui Negus alŭ Abisiniei se confirmă. Regele Ioanŭ a muritŭ din pricina rănilorŭ ce le-a primitŭ într'o luptă în contra Mahdiștilorŭ la Metemmeh (la granița vestică a Abisiniei lângă Ambara, așa-déră sĕ nu se confunde cu satulŭ Metemmeh din fața localității Șendi lângă Nilŭ). Ioanŭ II, Negus Negisti, adecă regele regilorŭ, a domnitŭ din 1872. După ce Englezii au luatŭ Magdala cu asaltŭ (13 Aprile 1868) și regele Teodorŭ s'a sinucisŭ, Abisinia cădu într'o stare de anarchiă, care dura aprópe patru anĭ. Cele douĕ căpetenii puternice ale țĕrii, Kassa din Tigre și Gobaze din Lasta, pretindeau tronulŭ. La începutŭ Gobaze era în avantagiu, dér în lupta decisivă dela Adna fu bătutŭ cumplitŭ și Kassa se sui pe tronŭ ca Ioanŭ II. Ismail-pașa, vice-regele Egiptului, profitândŭ de rĕsboiulŭ de succesiune și de încurcăturile din Abisinia încercă sĕ cuceréscă fâșiile de țĕră Bogos și Mensa, dér espedițiunea acésta, condusă de Munzig-pașa, fu nenorocósă, terminându-se cu o perdere deplină a Egiptenilorŭ. Urmarea a fostŭ întărirea lui Negus și restabilirea unității regatului. In anii din urmă, Abisinia venì în conflictŭ cu Italia, care a ocupatŭ Massauahulŭ. In luptele cu Abisinienii, Italienii au suferitŭ grele perderĭ, dér au păstratŭ Massauahulŭ. Adĭ e situațiunea în Abisinia ca după mórtea regelui Teodorŭ. Tronulŭ ilŭ pretindŭ regele Menelik din Șoa și presumtivulŭ moștenitorŭ alŭ tronului Debeb, unŭ nepotŭ alŭ lui Ioanŭ. Ca și atuncĭ Egiptulŭ, adĭ e Italia, cum se pare, gata a profita de anarchia ce amenință și deja se pune în perspectivă o acțiune a Italienilorŭ în contra Asmarei deșertată de Abisinienĭ.

Crisa ministerială în România.

Crisa, care duréză acuma de cincĭ dile, încă nu s'a resolvatŭ. Se credea, că noulŭ cabinetŭ se va compune érăși sub presența d-lui Teodorŭ *Rosetti*. Se vede însĕ, că tóte silințele, ce și le-a datŭ acestŭ bărbatŭ de statŭ de a stabili o învoială cu partida conservatorilorŭ, au fostŭ zadarnice.

După cum ne comunică firulŭ telegraficŭ, a fostŭ însărcinatŭ erĭ d. *Lascarŭ Catargiu*, șefulŭ partidei conservatóre, cu formarea noului cabinetŭ. Până în momentulŭ de față nu ne este cunoscutŭ, décă i-a succesŭ orĭ nu d-lui Catargiu sĕ compună noulŭ cabinetŭ. Etă ce scrie organulŭ d-sale „Naționalulŭ“ cu privire la situațiă, așa cum o înțelegŭ conservatorii:

„D. Lascarŭ Catargiu a fostŭ primitŭ ierĭ, la 6 óre séra, de M. S. Regele cu care a avutŭ o lungă convorbire asupra situațiunei. Pe câtŭ scimŭ, d. Catargiu n'a fostŭ formalŭ însărcinatŭ cu nicĭ o misiune politică, a fostŭ însĕ rugatŭ de Regele sĕ se înțelégă cu amicii d-sale spre a putĕ eventualŭ compune imediatŭ noulŭ ministerŭ. In consciință d. Catargiu a și începutŭ astădi a face demarșurile necesare și a avutŭ mai multe întrevederĭ cu d-nii: generalŭ Florescu, Niculae Blaremberg, Iorgu Cantacuzino, Apostoleanu și alții, carĭ pe câtŭ amŭ aflatŭ, au datŭ unŭ resultatŭ fórte satisfăcĕtorŭ.

Situația este astădĭ fórte netedă: Séu că M. S. Regele se hotăresce a alege noulŭ cabinetŭ din majoritatea corpurilorŭ legiuitóre, a forma astfelŭ unŭ cabinetŭ constituționalŭ parlamentarŭ și atuncea d. Catargiu este singura persónă indicată pentru acéstă misiune, séu că se va face o nouă o a doua încercare cu unŭ guvernŭ personalŭ și atuncĭ d. Th. Rosetti va fi însărcinatŭ cu compunerea noului cabinetŭ, formatŭ din elementele curatŭ junimiste, cu excluderea d-lorŭ Manu și Lahovari, și în acestŭ casŭ disoluțiunea (adecă disolvarea corpurilorŭ legiuitóre) se impune ca o consecință logică.

In consiliulŭ de miniștri, care se întrunesce necontenitŭ, suntŭ douĕ curente: junimiștii suntŭ pentru disoluțiunea imediată. D-nii Manu, Lahovari și Știrbei suntŭ contra și suntŭ hotărîțĭ a demisiona chiar în acestŭ casŭ; d-lŭ Ghermani pare a se opune și elŭ disoluțiunei, dér numai din causa situațiunei financiare, care, încurcată cum se găsesce, nu se póte regula fără concursulŭ Camerilorŭ.

SCIRILE DILEI.

Procesulŭ de pressă alŭ „Luminătorului“. Cetimŭ în „Luminătorulŭ“: Marțĭ în 2 Aprilie la amédĭ fu citatŭ la ascultare protocolară la tribunalulŭ din locŭ pe óra 3 d. m. din aceeași di și colaboratorulŭ primarŭ alŭ acestei foi d-lŭ Ion V. Barcianu. Elŭ asemenea fu luatŭ la întrebărĭ asupra articolilorŭ incriminațĭ din nrii 89 și 90 ai „Luminătorului“. După darea rĕspunsurilorŭ și subscrierea procesului verbalŭ, acéstă investigațiune prealabilă se încheiă pe la 5 óre séra.

***

„Victoria.“ Din raportulŭ institutului de creditŭ și de economii „Victoria“ din Aradŭ aflamŭ că pentru scopurĭ filantropice s'au votatŭ 130 fl. v. a. anume pentru zidirea academiei de comerciu din Aradŭ, 50 fl.; pentru alumneulŭ diecesei gr. or. române din Aradŭ 60 fl.; și pentru ajutorarea copiilorŭ sĕracĭ dela școlele gr. or. române din Aradŭ 20 fl. Dividenda pe anulŭ de gestiune 1887—1888 s'a statoritŭ cu 6%, adecă 6 fl. după acțiune.

***

Promovațĭ doctorĭ. Din Pesta ni-se scrie, că în 6 l. c. st. n. la universitatea din Budapesta s'au promovatŭ la gradulŭ de doctorŭ 2 tinerĭ românĭ, anume: *Feliciană Branŭ*, archivarŭ în cancelaria episc. gr. cat. de *Oradea mare*, din s. teologiă, și *Sebastianŭ Radu*, profesorŭ în *Blașiu*, din filosofiă. Felicitămŭ pe tinerii doctorĭ.

***

Unŭ cercularŭ alŭ ministrului de honvedĭ dispune, ca individii aflătorĭ la o trupă mobilisată sĕ pótă trimite, afară de scrisorĭ cu banĭ prin poștă directŭ la familiile lorŭ, și sume printr'unŭ felŭ de man-

date, așa că depună banii la cassa trupelorŭ orĭ a fortăreții, care apoi mijlocesce înĭmodŭ potrivitŭ, după regulamentŭ, plata acestorŭ sume către cei îndreptățițĭ la cassa batalionului de întregire din apropierea loculuĭ destinatŭ.

* *
*

Censură de advocatŭ. Ni-se scrie din Deva, că D-lŭ Dr. *Alexandru Hossu L.*, fratele d-lui advocatŭ *Franciscŭ Hossu Longinŭ* din Deva, a trecutŭ numai de curêndŭ, cu bunŭ succesŭ censura de advocatŭ la Murășŭ-Ošorheiu. D-sa are de gândŭ sĕ-șĭ deschidă cancelaria sub firma propriă, în Deva. Felicitările nóstre.

* *
*

O invitare refusată. In curêndŭ se va ținé unŭ congresŭ alŭ catolicilorŭ din Austria, căruia convocatorulŭ i-a datŭ numele de „congresŭ alŭ catolicilorŭ din Austria pentru întrega monarchiă.“ Contele Pergen a învitatŭ la acestŭ congresŭ și preoțĭ ungurĭ. O astfelŭ de învitare primi și capitululŭ din Pojunŭ șifostulŭ deputatŭ dietalŭ Antonŭ Por. Acesta însĕ a declaratŭ într'o scrisóre deschisă, că e o ofensă a admite despre catolicii ungurĭ, că arŭ puté fi trădătorĭ ai patriei și ai constituțiunei lorŭ; ei cunoscŭ o monarchiă austro-ungară, dĕr nu o monarchiă întrégă austriacă și nu o ședință austriacă comună; catolicii ungurĭ, decă vreu sĕ aibă ceva, acestŭ lucru și-lŭ eluptă deja acasă și rógă numai pe frații austriacĭ ca sĕ-i sprijinéscă cu rugăciunea lorŭ, fără ca sub titlulŭ „religiune“ sĕ céră ceva dela politica centralistă a contelui Pergen; totŭ așa ei implóră pe Dumnedeu sĕ se scobóre asupra congresului catolicilorŭ austriacĭ, dĕr ca sĕ mérgă ei acolo, acésta nu o vorŭ face.

* *
*

Descoperire archeologică. In peștera de stalactite de lângă Abaliget din Baranya s'a datŭ de cele dintêiu urme neîndoióse ale omului preistoricŭ din timpulŭ paleoliticŭ în Ungaria. Sub unŭ stratŭ de stolagmitŭ s'a găsitŭ o vatră pentru focŭ din timpulŭ preistoricŭ, lângă ea ósele calcarisate ale animalelorŭ din acea epocă; într'o altă parte a peșterei s'a datŭ de unŭ cimiterŭ romanŭ cu urne.

* *
*

Vaccinare. In urma unui ordinŭ ministerialŭ, vaccinarea (posăirea) pe teritoriulŭ orașului Brașovŭ începe în luna Aprilie și, după unŭ planŭ stabilitŭ, se va sĕvĕrși în dilele următóre, în órele de după amedĭ, în localitățile căpităniei orășenescĭ (poliției) de către cei doi medicĭ ai comunei. Părinții și tutorii au sĕ ducă copii la timpulŭ ce li-se face cunoscutŭ, ca sĕ-i vaccineze.

* *
*

Societatea pentru cult. și lit. rom. în Bucovina. Duminecă în 26 Martie (7 Aprilie) a. c. d-lŭ Dionisiu Olinescu a ținutŭ în localulŭ societății în Cernăuțĭ o prelegere publică vorbindŭ despre „Aflările archeologice din Hlinița“. Joi în 23 (4) Aprilie a. c. va ține Domnulŭ Isidorŭ Ieșianu o prelegere publică vorbindŭ despre „Norocŭ“.

* *
*

Comitetulŭ congresualŭ sêrbescŭ-ortodoxŭ 'șĭ-a terminatŭ sesiunea regulată și a datŭ în ultima ședință espresiune d'a se convoca în curêndŭ congresulŭ, atâtŭ în scopŭ d'a se regula afacerile bisericescĭ culturale, câtŭ și pentru alegerea patriarchului; de asemenea a învitatŭ pe consiliulŭ bisericescŭ metropolitanŭ a fixa terminulŭ convocării congresului și a face despre acéstă arătare la loculŭ prea înaltŭ. Comitetulŭ congresualŭ a urgitatŭ în acelașŭ timpŭ convocarea adunărilorŭ eparchiale, în diecesele Carloveț, Pakraț și Bacĭ, și a hotărîtŭ mai departe a urgita printr'o representațiune resolvarea instituțiunilorŭ congresuale din anulŭ 1879 și 1885. Comitetulŭ a mai hotărîtŭ sĕ se construéscă câtŭ mai curêndŭ o nouă reședință patriarchală și unŭ gimnasiu în Carloveț.

* *
*

Espulsatŭ. Căpitanulŭ sêrbŭ Istz, fost adjutantŭ alŭ regelui sêrbescŭ, care a fostŭ espulsatŭ astă ĕrnă de guvernulŭ românŭ și se întorsese în România, a fostŭ din nou espulsatŭ, spune „Naționalulŭ“, fiindŭ espedatŭ din Galațĭ spre Odessa cu vaporulŭ rusescŭ „Gagarin“.

* *
*

Credință deșertă. Fisolgăbirĕulŭ Szölösy din cerculŭ Taraczviz în Maramureșŭ a primitŭ în dilele trecute dela judele din Szeles-Tonka o petițiă de cuprinsulŭ, ca sĕ poruncéscă femeei Nuța Ghindicĭ sĕ restabiléscă sănĕtatea Mariei Migiauca, pe care ea a vrăjit'o, orĭ sĕ tragă la rĕspundere pe Nuța Ghindicĭ prin gendarmĭ. E probabilŭ că bănuita Nuța a datŭ bolnavei vr'o bĕutură stricăciósă și de aceea se cerceteză casulŭ.

* *
*

Din Brünn la Przemysl. Primarulŭ din Brünn a împărtășitŭ oficialŭ representanței comunale, că după informațiunile ce le are dela locurile mai înalte, s'a hotărîtŭ definitivŭ transferarea comandei corpului X din Brünn la Przemysl, rĕmânêndŭ în Brünn numai comanda divisiei 4 de infanteriă. Ministerulŭ de rĕsboiu a declaratŭ printr'o adressă, că renunță la zidirea casarmei de artileriă incuviințate deja de comună.

* *
*

In privința omorului din Sân-Paul se anunță, că Pinter a fostŭ arestatŭ și șĭ-a mărturisitŭ fapta. Elŭ a omorîtŭ pe Hersch, fiindcă acesta a depusŭ mărturiă într'unŭ procesŭ în contra lui.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Satulungŭ, 14 Martie 1889.

Domnule Redactorŭ! Vĕ trimitŭ unŭ scurtŭ raportŭ despre decursulŭ adunărei generale a „despărțĕmêntului I alu Reuniunei învĕțătorilorŭ rom. gr. or. din cerculŭ alŭ X-lea, Brașovŭ“ ce s'a ținutŭ Joi în 9 Martie st. v. a. c. în comuna Satulungŭ.

Fiindŭ președintele ordinarŭ alŭ despărțĕmêntului, d-lŭ Ioanŭ Dorca, impedecatŭ de a participa, ședințele au fostŭ conduse prin vice-președintele d-lŭ Domețiu Dogariu. D-sa prin o vorbire bine acomodatŭ scopului intrunirei declară ședința deschisă și trece punêndŭ la ordinea dilei temele, ce onor. comitetŭ centralŭ a aflatŭ cu cale a le supune spre deliberare despărțĕmintelorŭ.

Prima temă, cu care fŭ însinuatŭ la presidiu d-lŭ Ioanŭ Dariu învĕț. în Brașovŭ: „Autoritatea învĕțătorului în și afară de scólă și mijlócele de a o susținea“, fŭ ascultată cu deosebită atențiune primind'o adunarea cu unŭ prelungitŭ „sĕ trăiască“ la adresa disertantelui. Tema a fostŭ în adevĕrŭ bine lucrată.

După unele desbaterĭ la carĭ au luatŭ parte d-nii St. Iosifŭ, Z. Butnariu, G. Moianŭ, St. Dragomirŭ ș. a., adunarea considerândŭ însemnătatea temei decide, a se alege o comisiune în persónele d-lorŭ St. Iosifŭ, I. Dariu, Z. Butnariu, G. Belisimus și G. Moianŭ, care ajutată de notițele luate la protocolŭ, precum și de esperiențele d-lorŭ, sĕ conlucre la complectarea temei ilustrând'o prin câtŭ se póte de multe esemple. Cu acésta ședința I se ridică la órele $12^1/_2$ și se anunță cea următóre pe 3 óre după amedĭ.

Precisŭ la 1 óră toțĭ învĕțătorii luară parte la unŭ prândŭ comunŭ. Aci se ridicară mai multe toaste. Celŭ dintêiu fŭ ridicatŭ în sănĕtatea d lui Stefanŭ Iosifŭ, directorulŭ scólelorŭ medii rom. din Brașovŭ, prin învĕțătorulŭ și capelanulŭ Ioanŭ Broșiu din com. Dîrste. Tustatele afirmă, că: Reuniunea cercului alŭ X-lea trebue sĕ fie mândră avêndŭ în fruntea ei o persónă căreia îi stă la inimă progresulŭ și prosperarea ei. Dovadă eclatantă despre acésta este nepregetulŭ în participarea continuă la intruniirile ei. De mare valóre fură și celelalte vorbirĭ adresate altorŭ persóne de meritŭ.

O mică pausă se făcŭ după masă, însĕ la timpulŭ fixatŭ învĕțătorii, zeloșĭ de progresŭ se adunară în sala de ședinte. Aci după redeschidere se puse la ordine multŭ așteptata cestiune a „lucrului de mână“, ce la noi abia acum a începutŭ a preocupa spiritele mai seriosŭ, și anume „*Mijlócele, prin carĭ ar fi a se introduce acestŭ obiectŭ în scólele poporale.*“ Acéstă temă a fostŭ însinuată la presidiu de d-lŭ G. Moianŭ. O mai viuă și mai nealterată atențiune ca cea manifestată timpŭ de trei óre față de acéstă cestiune, nicĭ că se póte închipui. Se vedea aevea, că pentru învĕțătorii noștri se tractéză despre ceva cu totulŭ nou și interesantŭ. Intre astfelŭ de împrejurărĭ zelosulŭ disertantŭ luândŭ cuvêntulŭ desfășură acéstă importantă cestiune într'unŭ modŭ, care n'a lăsatŭ nimicŭ de doritŭ. Onóre d-lui disertantŭ. In cestiune s'au ridicatŭ multe vocĭ cerêndu-se diferite deslușirĭ. La fine d-lŭ disertantŭ fŭ aclamatŭ cu „sĕ trăiască“, din partea adunării.

Ca puncte de mânecare s'au fixatŭ la procesulŭ verbalŭ pe scurtŭ următórele norme:

1) *Statorirea programului de instrucțiune în lucrulŭ de mână*, precum și rĕspândirea acestorŭ cunoscințe la învĕțătorii intrațĭ deja în funcțiune, prin cursŭ de véră, ĕr la cei fiitorĭ prin întroducerea acestui obiectŭ în planulŭ de instrucțiune seminarialŭ, — *acestea tóte cadu în cerculŭ de activitate alŭ Prea venerabilului Consistoriu archidiecesanŭ.*

2) Tuturorŭ celoralalțĭ fii ai națiunei nóstre le încumbă datorința morală a da totŭ *sprijinulŭ necesarŭ în cele economice* (banĭ, instrumente séu unelte, materialŭ ș. a.) la realisarea acestei opere atâtŭ de valorose pentru completarea învĕțământului.

3) In specialŭ învĕțătorii, preoții și ceilalțĭ ómenĭ inteligențĭ ai nemului nostru suntŭ chemațĭ a lucra pentru convingerea poporului despre *folósele lucrului de mână în școlă* și a-i câștiga bunăvoința acestuia pentru *oferirea de sprijinŭ materialŭ* spre promovarea mai cu înlesnire a problemelorŭ acestui obiectŭ. Acésta se va puté ajunge mai ușorŭ prin *înființarea de societățĭ* în cerculŭ tractelorŭ protopopescĭ sub scutulŭ consistoriului pentru sprijinirea lucrului de mână, și prin formarea de micĭ *esposițiunĭ din lucrările școlarilorŭ* în totŭ loculŭ unde va fi vr'o adunare de poporŭ, ba chiar și fără acésta, în comune, la câte o sĕrbătóre mai însemnată.

Ca de încheiere trebue sĕ afirmŭ și de astădată, că învĕțătorii noștri din ce în ce se convingŭ totŭ mai multŭ de însemnătatea și responsabilitatea misiunei ce suntŭ chemațĭ a o purta în societate, de aci interesulŭ ce-lŭ manifestară precum de altă dată așa și cu ocasiunea de față.

N. Bârseanu,
învĕțătorŭ.

Imbunĕtățirea sórtei țĕranilorŭ în România.

(Urmarea discursului D-lui Kogălniceanu).

Onorabilulŭ D. Emilŭ Mavrocordatŭ nu voesce a sci nimicŭ din acestea. Ba D-sa merge și mai departe, D-sa se laudă de bunĕtățile ce conservatorii, adecă boerii, au revĕrsatŭ în tóte timpurile asupra țĕranilorŭ. Sunt departe de a nu recunósce spiritulŭ umanŭ și patrioticŭ ce a insufiatŭ pe mulțĭ din boierii țĕrei nóstre; însĕ pe aceștia trebue sĕ'i căutămŭ în timpurile strĕvechĭ ale istoriei nóstre, ĕr nu în timpurile, carĭ mai în urmă ni-au venitŭ din Fanarŭ și au coruptŭ boerimea națională. (Aplause).

D. Mavrocordatŭ, după mine, rĕu a făcutŭ când ni-a făcutŭ nouĕ cursŭ de istorie, pe care se vede că D-sa n'a cetit'o, de vreme ce a alterat'o atâtŭ de multŭ. D-sa, urmașŭ alŭ unui Domnŭ, care a făcutŭ țĕrei multŭ rĕu, Nicolae Mavrocordatŭ, autorulŭ fatalelorŭ reforme, urmașŭ mai apropiatŭ alŭ lui Alexandru Mavrocordatŭ, unui altŭ Domnŭ, care a desființatŭ în ambele țĕrĭ române șerbia țĕranului, D-sa ar fi trebuitŭ astădĭ sĕ fiă alăturĭ cu noi liberalii, și în tocmai ca ilustrulŭ sĕu străbunŭ, sĕ useze din tóte puterile sale ca sĕ completeze opera începută de străbunulŭ sĕu, desrobitorulŭ țĕranilorŭ. Nu a făcutŭ însĕ acésta și o regretŭ pentru D-sa.

O durere și mai mare o simțŭ când vĕdŭ alăturĭ cu D. Mavrocordatŭ pe însușĭ urmașulŭ meu (*fórte emoționatŭ*), Constantinŭ Kogălniceanu, elŭ, fiulŭ meu, puindu-se în altă taberă, s'a deosebitŭ de mine, s'a deosebitŭ de bunulŭ sĕu Ilie Kogălniceanu, de estrăbunulŭ sĕu Constantinŭ, carele a subscrisŭ marele actŭ alŭ desființărei vecinĕtății în Moldova.

Părintele meu, Ilie Kogălniceanu, a contribuitŭ sub Sandu Sturdza V. V. la reintemeierea hrisovului lui Grigorie Ghika Vodă. Etă hrisovulŭ din 1828, Martie 10, alŭ lui Sandu Sturdza V. V. la reîntemeiarea hrisovului lui Grigorie Ghika Vodă. Etă hrisovulŭ din 1828, Martie în 10, alŭ lui Sandu Sturdza V. V., unde este iscălitura lui Ilie Kogălniceanu. Na citesce!

(Adreséză colecțiunea către D. deputatŭ Constantinŭ Kogălniceanu). Eștĭ acum mare, eștĭ liberŭ sĕ facĭ ce vreĭ; dĕr credeamŭ că fiii mei, celŭ puținŭ câtŭ voiu fi eu în viĕță, vorŭ lucra alăturĭ cu mine. (Aplause).

Eu astădĭ, D-lorŭ, sunt bĕtrânŭ, nu mai am vechia putere a tinerețelorŭ, dĕr păstrezŭ întregĭ vechile mele convicțiunĭ și mulțumescŭ lui Dumnedeu, că mĭ-a prelungitŭ viĕța ca încă odată sĕ potŭ sprijini la acéstă tribună principii, carĭ au încălditŭ anii mei de tinerețe pentru carĭ am luptatŭ în tótă viĕța mea de bărbatŭ maturŭ. (Aplause).

Legea rurală dela 1864 a avutŭ de mare scopŭ de a precurma starea de confusiune în care se aflau relațiunile dintre stăpânii de moșii și muncitorii de pămêntŭ, de a libera brațele, de a libera și proprietatea, de a fonda în România munca liberă și proprietatea liberă, individuală, occidentală. Legea voia dĕr sĕ libereze pe proprietarii de moșii de teribila îndatorire de a da pămêntŭ generațiunilorŭ viitóre de muncitorĭ, până la două treimĭ din moșiile lorŭ.

Rĕposatulŭ Manolahe Kostache în cestiunea țĕrănéscă era conservatorŭ, însĕ conservatorŭ în chipulŭ celŭ mai luminatŭ, celŭ mai patriotŭ și celŭ mai de inimă; elŭ era eminamente boierŭ românŭ, ca acei boierĭ din timpurile străbune. Elŭ nu era pentru ideile înaintate, dĕr înțelegea că o reformă era neapĕratŭ trebuitóre și în favórea țĕranilorŭ și în favórea proprietarilorŭ. Elŭ nu tăgăduia dreptulŭ țĕranilorŭ ce din vechime-'lŭ aveau de a se hrăni pe moșiile pe carĭ erau statornicițĭ. Și de aicĭ, dela recunóscerea acestui dreptŭ, voia a se începe reforma.

Intr'o broșură, care adĭ nu se mai găsesce decâtŭ pe la bibliotecĭ, apărută în 1861 și dedicată lui Ștefanŭ Golescu, președintele comisiunei centrale, elŭ definesce într'unŭ chipŭ cu totulŭ ingeniosŭ dreptulŭ proprietarilorŭ și dreptulŭ sătenilorŭ. Elŭ între altele spune, că la moșie la dênsulŭ, la Iepureni, a fostŭ odată visitatŭ de unŭ consulŭ generalŭ francesŭ, mi se pare, Beclar. Era o di de sĕrbătóre. Acelŭ diplomatŭ vede înaintea sa câmpulŭ plinŭ cu pui de țĕranĭ și întrébă pe Iepureanu cine suntŭ aceștia; elŭ îi rĕspunse: Suntŭ coproprietarĭ cu mine, la moșia Iepurenĭ, séu mai bine dicêndŭ moștenitorii mei; fiecare din aceștia, îndată ce se însóră, îmĭ ia din moșie dela trei până la patru fălcĭ de pămêntŭ. Indată ce-șĭ ia o femee, elŭ, cu tótă nunta, vine de-mĭ aduce unŭ ploconŭ și-mĭ dice: Stăpâne m'am însuratŭ; ĕtă femeia mea; te rogŭ pentru pămêntŭ; sĕ mĕ înscrii și pe mine ca părtașŭ pe moșia dumitale. Și eu, după legea țĕrei, sunt datorŭ sĕ-i dau pămêntulŭ cerutŭ. Nu sciu decă fiului meu voiu avea fericirea ca la mórtea mea sĕ-i lasŭ puținŭ celŭ ce suntŭ datorŭ sĕ lasŭ fie-cărui țĕranŭ statornicitŭ pe moșia mea.

Nu dicețĭ, D-lorŭ, că acésta e o ficțiune; căcĭ până astădĭ în Basarabia, vechia țĕră românéscă, se păstréză acéstă obligațiune, impusă stăpânilorŭ de moșii, de a da și reserva generațiunilorŭ de țĕranĭ aședațĭ pe moșie până la două treimĭ de pămêntŭ, pe care s'a însărcinatŭ Stirbei sĕ o ucidă. In Basarabia, fie-care proprietarŭ, nu-șĭ póte vinde moșia decâtŭ cu șerbia, ca două treimĭ din pămêntŭ sĕ fie reservate generațiunilorŭ țĕrănescĭ. Acésta este scrisŭ; acésta este legea recunoscută de guvernulŭ imperialŭ alŭ Rusiei.

Ei bine, d-lorŭ mei, cum socotițĭ că acéstă lege strĕvechie, atuncĭ când se regula proprietatea în modŭ definitivŭ și absolutŭ, putea sĕ se sfărîme, fără a

se da aiurea o compensațiune fiiloră țăraniloră, fiiloră de clăcașĭ din 1864. Cuza-Vodă nu a ridicată țăranului dreptulă de a cere pămentă pentru copiii săi: dér l'a strămutată dela proprietățile particulariloră și l'a transplantatū pe moșiile Statului. Și de aceea s'au și luată moșiile din mâna Greciloră înainte de a resolva cestiunea țăraniloră.

Etă importanța legei din 1864, ĕtă principiulă consacrată prin art. 5 și 6 din legea din 1864, lăsândŭ altoră legĭ posteriore sĕ regulamenteze principiulă enunciată.

Legea din 1864 a fostă litera A a marei reforme, cea de astădĭ va fi litera B, și sĕ ne rugămŭ lui Dumnedeu ca ea sĕ fie astfelŭ făcută, încâtŭ sĕ nu mai avemŭ nevoiă a avé recursŭ și la litera C. Nu calificațĭ dér de vîrfŭ alŭ confusiuniloră articolulŭ din legea din 1864 nu diceți că acéstă lege este plină de greșelĭ și de încurcăturĭ. Atuncĭ nu se atingea de împropietărirĭ pe tĕrĕmŭ de a lua pămentŭ dela unii și de a'lŭ da altora. Nu s'a luată dela stăpânii de moșii o singură palmă de pămentŭ. Dér s'au sfărîmată șerbiile și la unii și la alții, s'au emancipată brațele, s'au emancipată și pămenturile. Atâtă a făcută Cuza-Vodă, și s'a făcută destulă! Și omulŭ, care a sĕvĕrșitŭ acestŭ mare actŭ, Domnulŭ, acela peste unŭ anŭ și-a perdutŭ domnia; căcĭ legea din 1864 este causă adevĕrată a căderei lui, orĭce s'ar dice, a lăsatŭ unŭ nume legendarŭ. Și astădĭ și mâne, orĭ când acestŭ nume se va rosti, elŭ în țĕra nóstră va exalta sute de mii de inimĭ. Atérnă dela d-vóstrĕ, d-niloră miniștri, d-nĭ representanțĭ ai țĕrei, sĕ faceți ca și numele regelui Carolŭ sĕ devină între populațiunile nóstre rurale totŭ așa de legendarŭ, totŭ așa de binecuvĕntatŭ ca numele lui Cuza-Vodă. (Va urma.)

Catastrofa din marea Nordului.

In dilele trecute vaporulŭ belgianŭ „Prinzessin Henriette" plecase din Dover la orele 12 și fiindŭ timpŭ frumosŭ, la începutŭ a mersŭ cu iuțéla obicĭnuită. Mai tărdiu ridicându-se o cĕță mare pe mare, căpitanulŭ Wafelaire a datŭ poruncă ca sĕ se mai micșoreze iuțéla și ca sĕ se dea semnalŭ continuu.

Vaporulŭ s'a întâlnitŭ în drumŭ cu mai multe corăbii printre carĭ a reușitŭ sĕ se strecóre fără nicĭ unŭ incidentŭ. Călĕtorii așteptau toțĭ pe bordŭ sĕ vedă că ce se va întemplă. In dreptulŭ Dunkircherului se audi din drépta unŭ semnalŭ.

Căpitanulŭ vaporului recunoscŭ în acestŭ semnalŭ pe acela venitŭ după vasulŭ „Gräfin von Flandern" și îlŭ ocoli la drépta. Se póte însĕ, că aceștia sĕ nu fi auditŭ contra-semnalulŭ, destulŭ că peste câteva momente se audi unu ropotŭ îngroditorŭ și vasulŭ „Grafin von Flandern" fŭ ruptŭ în două.

Căpitanulŭ vasului „Prinzessin Henriette" se opri îndată cu vasulŭ sĕu, slobodi în mare luntrele cu carĭ scăpă mai multe persóne. Unŭ Englezŭ aruncă cu tóte puterile sale pe mamă-sa pe o luntre și după aceea sări și dênsulŭ rănindu-se. Cadavrele căpitanului Hausman și a celoralalțĭ oficerĭ și mateloțĭ nu s'au găsitŭ încă. „Prinzessin Henriette" a statŭ după ciocnire încă două ore pe loculŭ unde s'a întâmplatŭ desastrulŭ.

Intre călĕtorĭ era și principele Ierome Napoleon, care se urcase la Ostende pentru a se duce la Londra și d'acolo la Chislehurst, pentru a visita pe ex-impĕrătésa Eugenia. Principele era în partea dindĕrĕtŭ a vasului însoțitŭ de baronulŭ Brunet, adjutantŭ.

Ciocnindu-se cele două vase, elŭ a căduțŭ în mare. Baronulŭ Brunet a săritŭ după elŭ și prindĕndu-lŭ în apă, îlŭ ținea de asupra și striga: Sărițĭ, scăpațĭ pe principele Napoleon. Doi mateloțĭ audindŭ strigătele, se duseră în ajutorŭ. Principele vĕdĕndŭ luntrea de scăpare, s'a apucatŭ cu desperare de ea și astfelŭ a reușitŭ sĕ scape de mórte.

Elŭ a statŭ multŭ timpŭ în apă și ajungĕndŭ pe luntre, cercetă îndată că ce s'a făcutŭ cu șambelanulŭ sĕu. Acesta a fostŭ găsitŭ, însĕ mortŭ.

Pagubele causate cu acéstă ocasiune suntŭ fórte marĭ. Intréga poștă destinată pentru Englitera a peritŭ.

Principelui Napoleon 'i căduse în mare unŭ gemantanŭ cu hârtii de valóre, dér din fericire s'a găsitŭ de către căpitanulŭ vasului.

Desastrulŭ dela Samoa.

Corăbiile de rĕsboiu germane dela Samoa au suferitŭ unŭ grósnicŭ desastru. „Monitorulŭ oficialŭ" germanŭ publică următórele:

„După telegrama oficerului celui mai în vêrstă din Australia, la 16 ale curentei, în urma unui viforŭ pe mare, vasele germane „Adler" și „Eber" s'au scufundatŭ la Apia. Vasulŭ Olga póte că va putea fi scăpatŭ. De pe vasulŭ Eber au peritŭ prin inecŭ căpitanulŭ Wallis, locotenențiĭ Echardt și Ernsthausen și Dr. Mackenhauer și, afară de sub-casierulŭ Kuntze și nouă ómenĭ ai sĕi, restulŭ personalului totŭ. De pe Adler s'au înecatŭ 20 ómenĭ. Personalulŭ vasului „Olga" a fostŭ scăpatŭ".

Asupra locului unde s'a întêmplatŭ catastrofa se scrie:

Insulele Samoa suntŭ cunoscute dela 1768, când au fostŭ descoperite de către Bougaineville. Ele suntŭ situate în partea despre sudŭ a oceanului indianŭ și suntŭ compuse din unŭ grupŭ de 16 insule mai micĭ. De doi anĭ de dile pe insula Rpom Apia este portulŭ celŭ mai principalŭ alŭ Germaniloră în spre drumulŭ australianŭ.

Portulŭ dela Apia este deschisŭ în spre sudŭ și din două părțĭ ale sale suntŭ două peninsule, din carĭ una se termină prin capulŭ Mulinu, ér alta prin capulŭ Matantu.

Pe Mulinu trăescŭ 180 Germanĭ. Totŭ aicĭ este și localulŭ consulatului german. Pe capulŭ Mulinu este mormêntulŭ marinariloră căduțĭ la 18 Decemvre în lupta cu Samoanii. Intre cele două peninsule este farulŭ. Dintre insule două din cincĭ părțĭ suntŭ în posesiunea Germaniloră, carĭ au aicĭ 70 mii acre. Englesii au 9 mii acre.

Situația portului este de altfeliu dintre cele mai nefavorabile, fiindŭ deschisŭ în spre Nord-Est și Apusŭ, Adâncimea golfului este aicĭ de 8 până la 30 metri. Jurŭ împrejurulŭ portului suntŭ nisce ridicăturĭ causate de mărgeanulŭ, care abia este acoperitŭ de apă, și acésta este causa desastrului. Furtuna începĕndŭ pe mare vasele au ajunsŭ numai decâtŭ cu fundulŭ pe uscatŭ și astfelŭ s'au sdrobitŭ îndată.

In portulŭ Apia s'au întêmplatŭ mai multe desastre de felulŭ acesta și de aceea vasele nu prea staționau în portŭ în lunile Noemvre—Martie. Și în casulŭ presentŭ căpitanii de vase au voitŭ sĕ plece din portŭ, dér acésta nu a mai fostŭ posibilŭ. N'a pututŭ eși decâtŭ numai vasulŭ englesŭ Calione. Personalulŭ, care a scăpatŭ de inecŭ, a ajunsŭ în mare miseriă și cine scie când le va sosi ajutorŭ.

Literatură.

Gazeta Sătenului, revistă ilustrată, R.-Săratŭ. — Abonamentulŭ 10 lei pe anŭ. Sumarulŭ Nr. 1 (121). — Anulŭ VI, Februarie 1889. — Incepemŭ anulŭ alŭ VI-lea, Redacțiunea; 4 Martie anulŭ 1889!: Gazeta Sătenului. — Irigațiunile în România, C. C. D. — Linia ferată R.-Săratŭ—Faurei, Sătucenulŭ. — Abdicerea regelui Serbiei Milanŭ, ?. — Calulŭ românescŭ și calulŭ rusescŭ. Sătucenulŭ. — Cronica agricolă, C. C. Datculescu. — Flórea sórelui ca plantă agricolă, oleginósă și împodobitóre, C. D. D. — Strălucirea lucéfĕrului, X. — Plopule cu frundje verdĭ!, Lys. — De ce s'a regretatŭ mórtea archiducelui Rudolfŭ, C. — Corona bĕtrânețeĭ, M. L. C. — Mĕrulŭ spinosŭ invĕltă de Egiptŭ, Plantele otravitóre sălbatice, C. — Din țĕră, X. — Din localitate, X. — Buletinulŭ comercialŭ, Miscellenea, Unŭ economŭ românŭ. Suplimentŭ: Bursuculŭ sĕu unŭ vĕnatŭ primejdiosŭ, comediă în cincĭ acte, N. A. Bogdanŭ. — Statua lui Mironŭ Costinŭ. Gravurĭ negre: Vederea generală a unei grădinĭ stilŭ alŭ XVII-lea vécŭ. Ciuma fetei. Mironŭ Costinŭ. Mironŭ Costinŭ cetindŭ la curtea lui Ioanŭ alŭ 3-lea. Arestarea lui Mironŭ Costinŭ. Gravurĭ în o colóre: Reservoriu de apă ridicatŭ pe stâncĭ și disimulatŭ cu ruine. Aspectulŭ generalŭ alŭ marei serĭ Slewelyn de Orchidie. Țĕranulŭ călare. Cadru Alegoricŭ. Archiducele Rudolfŭ și Archiducesa Stefania. Lanțurile magice. Gravurĭ colorate: Flórea sórelui din California. Stramonia de Egiptŭ duplă. O planșă mare în mai multe colorĭ de încadratŭ. Acéstă interesantă revistă pentru toțĭ a întratŭ din Februarie în alŭ VI-lea anŭ. E publicațiunea cea mai ieftină și mai bine ilustrată din România. Abonatulŭ primesce, pentru 10 lei trimeșĭ înainte, revista în timpŭ de unŭ anŭ de dile, d'asemenea, ca premiu gratuitŭ, una din colecțiile complete și broșate a aniloră II, III, IV și V cu tóte tablourile. Fiecare numĕrŭ cuprinde: 16 pagine, a 2 colóne, materiă interesantă și variată de cunoscințe trebuinciόse fie-căruia, împodobite cu numĕróse gravurĭ de totŭ soiulŭ admirabilŭ executate, câte 2 cromolitografii și câte o planșă mare în mai multe colorĭ de încadratŭ. Gazeta Sătenului mai dă și, gratuitŭ, broșurĭ și suplimente de 8 și 16 pagine. Gazeta Sătenului va ține, în cursulŭ acestui anŭ, în curentŭ pe cetitorii sĕi, atâtŭ prin articole câtŭ și prin ilustrațiunĭ relative, cu Exposițiunea din Parisŭ. Unŭ numĕrŭ de probă se trimite franco și gratis. A se adresa orĭ ce privesce Redacțiunea și Administrațiunea d-lui *C. C. Datculescu* directorulŭ „Gazetei Sătenului" la *R.-Săratŭ* (România).

Dare de sémă

despre banii incurșĭ la despărțĕmentulŭ „Asociațiunei transilvane" N-rulŭ II în Făgărașŭ pe anulŭ 1888:

1. Basiliu Rațŭ, vicariu în Făgărașŭ, membru ordinariu, 5 fl. 2. Iuliu Dan, adm. ppescŭ în Făgărașŭ ordinariu 5 fl. 3. Dr. Stefanŭ Popŭ, proto-medic. comit. în Făgărașŭ, ordinariu 5 fl. 4. Gregoriu Maierŭ, jud. reg. în pens. în Făgărașŭ, ordinariu 5 fl. 5. Ilariu Duvlea, advocatŭ în Făgărașŭ, ordinariu 5. 6. Iac. Popeneciu, primŭ-pretore în Branŭ, ordinariu 5 fl. 7. D-rŭ Andreiu Micu, advocatŭ în Făgărașŭ, ordinariu 5 fl. 8. Ioanŭ Dejenariu, contabilŭ în Făgărașŭ, ordinariu 5 fl. 9. Dumitru Chișiereanŭ, parochŭ în Făgărașŭ, ordinariu 5 fl. 10. Petru Lelutŭ, comerciantŭ în Beșembacŭ, membru ord. nou 5 fl. pentru diploma 1 fl. = 6 fl. 11. Alesandru Belle, primŭ-pretore în Șercaia, membru ord. nou 5 fl. pentru diploma 1 fl = 6 fl. 12. Iosifŭ Cațaveiu, parochŭ în Lissa, membru ord. vechiu 3 fl. 75 pro 1888, 1 fl. 25 pro 1889 5 fl. 13. Spiridonŭ Mardanŭ, parochŭ în Sâmbăta sup., membru ord. vechiu 4 fl. pro 1888, 1 fl. pro 1889 5 fl. 14. Aldulea Mețianŭ, primŭ pretore în Arpașulŭ inf. membru ord. vechiu 5 fl. 15. Carolŭ Rusu, pretore în Arpașulŭ inf. membru ajutătoriu 2 fl. 16. Gavrilă Cornea, parochŭ în Ilenĭ, membru ajutătorŭ 1 fl. 17. George Munteanŭ parochŭ și învĕț. diriginte în Vistea inf. tacsa de membru ordinarŭ pro 1889 5 fl. Totalŭ 80 fl.

Spesele de birou subtrase cu 3 fl. *S'au trimesŭ la comitetulŭ centralŭ în Sibiiu în 21/1 și în 18/3 a. c. 77 fl.*

Făgărașŭ, în 12 Ianuarie 1889.

Nicol. Cosgarea,
cassarŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Bucurescĭ, 8 Aprilie. D-lŭ *Lascar Catargiu* a fostŭ însărcinatŭ cu formarea noului cabinetŭ.

Bruxella, 8 Aprilie. Boulanger a avutŭ mai multe întâlnirĭ secrete cu Victorŭ Napoleonŭ.

Bruxella, 8 Aprilie. Guvernulŭ francesŭ cere acuma în tótă forma dela guvernulŭ belgianŭ espulsarea lui Boulanger.

DIVERSE.

Nunta împĕratului Chinei. Nunta împĕratului Chinei a fostŭ celebrată la Peking, după riturile pompóse ale tradițiunei. Numai înalții funcționarĭ chinezĭ și garda de onóre au avutŭ distincțiunea de a putea fi față la spectacolulŭ curiosŭ alŭ acestei ceremonii; membrii corpului diplomaticŭ n'au obținutŭ permisiunea ca sĕ asiste; dér pentru a compensa acéstă esclusiune, ambasadorii și miniștrii streinĭ au fostŭ învitațĭ la unŭ mare banchetŭ, primindŭ cu acéstă ocasiune mai multe cadourĭ comemorative. Casa împĕratului a comandatŭ patru jălțurĭ de galĭ portative pentru dênșii. In a patra di din a două-spre-decea lună, împĕratulŭ trimise ducelui și ducesei Kwei, fiitorii socri, cadourile de usagiu și anume: O sută uncie de aurŭ, unŭ serviciu de ciai de aurŭ, unulŭ de argintŭ, cincĭ mii uncii de argintŭ, unŭ lighianŭ totŭ de argintŭ, cincĭ sute de bucățĭ de satinŭ, o miiă de bucățĭ de stofe, 6 ponĭ, o șea, unŭ arcŭ și o săgeată, două părechĭ de haine de curte etc. Ducele și ducesa de Kwei, primiră solii și darurile ginerului lorŭ în genunchĭ, în semnŭ de recunoscință către fiiulŭ Cerului.

Cheltuelile nuntei imperiale au constituitŭ în acestŭ anŭ o sarcină fórte grea pentru financele cerescului imperiu. Teribelele inundațiunĭ ale fluviului Galben și ale fluviului Albastru, au ruinatŭ provincii întregĭ și pentru a veni în ajutorulŭ milióneloră de suflete încercate de flagel, a trebuitŭ nu numai a trimite din Peking ajutóre bănescĭ, dér a autorisa chiar guvernorii de a nu încassa dela locuitorii inundațĭ, taxele ce suntŭ puse asupra recoltei urescului.

Nunta a costatŭ mai bine de două mii taerĭ, ceea ce face nicĭ mai multŭ nicĭ mai puținŭ decâtŭ patru-decĭ și două milióne de francĭ. Tesorulŭ, cu tóte insistențele sale, n'a pututŭ strânge acéstă sumă. Guvernulŭ a fostŭ silitŭ sĕ recurgă la unŭ sindicatŭ englesŭ, care a consimțitŭ a împrumuta imperiului cerescŭ vr'o 30 milióne... în schimbulŭ mai multorŭ concesiunĭ de monopolurĭ.

ULTIME SCIRĬ.

Din *Caransebeșŭ* primimŭ scirea, că astădĭ a fostŭ alesŭ ca episcopŭ Archimandritulŭ și Vicarulŭ archidiecesanŭ **Nicolae Popea** cu 52 din 55 de voturĭ.

Cursulŭ piețeĭ Brașovŭ

din 6 Aprilie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.52	Vĕnd.	9.54
Argintŭ românescŭ -	„	9.45	„	9.48
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.57	„	9.58
Lire turcescĭ - - -	„	10.84	„	10.88
Imperialĭ - - - -	„	9.84	„	9.88
Galbinĭ .	„	5.62	„	5.65
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 6 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	103.25
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	94.90
Imprumutulu căiloră ferate ungare -	145.25
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.60
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	120.—
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	115.50
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	124.95
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.95
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	104.95
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.95
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.95
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - - -	99.85
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	147.25
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - -	132.50
Renta de hârtiă austriacă - - - -	84.20
Renta de argintŭ austriacă - - - -	84.85
Renta de aurŭ austriacă - - - - - -	111.30
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	143.30
Acțiunile băncei austro-ungare - -	894.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	303.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	298.75
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - - -	5.72
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - - -	9.57½
Mărcĭ 100 împ. germane - - - - -	59.10
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	120.90

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonați, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei", precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ / Predealŭ—Budapesta

Budapesta—Predealŭ	Tren de persóne	Trenu accelelratu	Trenu omnibus	Trenu mixt	Predealŭ—Budapesta	Tren de persóne	Trenu accelelratu	Trenu mixt	Trenu omnibus
Viena	11.10	8.—			Bucurescĭ			7.30	
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	Predealu			1.14	
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38	Timișu			1.45	
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	Brașovŭ	—.—		2.32	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51		4.10		7.10	
		7.11	9.18	2.11	Feldióra	4.56		7.31	
Várad-Velencze			9.27	2.19	Apața	5.37		8.14	
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32	Agostonfalva	6.07		8.36	
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55	Homorodu	6.55		9.12	
Rev		8.10	11.38	3.38	Hașfaleu	8.36		10.24	
Bratca			12.16	4.01	Sighișora	9.13		10.46	
Bucia			12.54	4.23	Elisabetopole	9.56		11.19	
Ciucia		9.04	1.57	4.49	Mediașu	10.37		11.47	
Huiedin		9.34	3.11	5.31	Copșa mică	10.59		12.02	
Stana			3.40	5.40		11.16		12.09	
Aghiriș			4.15	6.12	Micăsasa	11.37		12.25	
Ghirbeu			4.36	6.24	Blașiu	12.16		12.53	
Nădeșel			4.58	6.38	Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Clușiu		10.34	5.26	6.56	Teiușu	1.51		1.47	
	11.15			7.15	Aiudu	2.18		2.08	
Apahida	11.34			7.41	Vințulŭ de susu	2.48		2.30	
Ghiriș	12.45			9.18	Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	1.30			10.—	Cucerdea	3.14		2.53	
Uióra	1.37			10.09	Ghirișu	4.01		3.26	
Vințulŭ de susu	1.45			10.19	Apahida	5.28		4.40	
Aiud	2.07			10.48	Clușiu	5.56		5.—	
Teiușu	2.26			11.55		6.37	5.32		8.—
Crăciunelŭ	3.11			12.34	Nădășelu	6.58			8.36
Blașiu	3.24			12.52	Gîhrbău	7.14			9.02
Micăsasa	3.54			1.34	Aghireșu	7.29	6.11		9.32
Copșa mică	4.09			2.19	Stana	7.56			10.11
Mediașu	4.21			2.46	B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Elisabetopole	5.11			3.31	Ciucia	8.58	7.12		12.16
Sighișora	5.45			3.59	Bucia	9.15			12.50
Hașfaleu	6.12			4.32	Bratca	9.34			1.19
Homorodŭ	7.32			6.53	Rev	9.53	7.51		2.—
Agostonfalva	8.17			7.21	Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Apatia	8.37			8.23	Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Feldióra	9.06			9.02	Várad-Velencze	10.57			3.52
Brașovŭ	9.45			9.52	Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	1.55					11.19	8.47	10.50	4.47
Timișu	2.53				P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Predealŭ	3.28				Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Bucurescĭ	9.35				Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
					Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș / Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Viena		11.10	2.—	Teiușu	11.24	3.—	1.42
Budapesta		8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Szolnok		11.20	12.41	Vințulu de josu	12.30	4.10	
Aradŭ		4.10	5.45	Șibotŭ	1.01	4.43	
	2.17	4.30	6.—	Orăștia	1.32	5.13	11.—
Glogovațŭ	2.37	4.43	6.13	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Gyorok	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35	
Paulișu	3.43	5.19	6.51	Branicica	3.23	7.02	
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.28	
Conop		6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	
Bĕrzava		6.28	7.55	Zamŭ	4.44	8.11	
Soborșinu		7.25	8.42	Soborșinŭ	5.30	8.46	
Zamŭ		8.01	9.12	Bĕrzava	6.27	9.33	
Gurasad.		8.34	9.41	Conopŭ	6.47	9.53	
Ilia		8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Branicica		9.19	10.17	Paulișu	7.43	10.42	6.13
Deva	1.47	9.51	10.42	Gyorok	7.59	10.58	6.38
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Orăștia		11.09	11.37	Aradŭ	8.42	11.39	7.38
Șibotŭ		11.39	12.—		9.17	12.31	6.20
Vințulŭ de josu		12.12	12.29	Szolnok	2.32	5.12	
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46	Budapesta	6.—	8.20	
Teiușu	9.54	1.16	1.26	Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ / Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Simeria (Piski)-Petroșenĭ			Petroșenĭ-Simeria (Piski)		
Simeria	6.47	2.42	Petroșenĭ	9.36	4.26
Streiu	7.40	3.25	Banița	10.17	5.12
Hațegŭ	8.51	4.16	Crivadia	10.58	5.55
Pui	10.02	5.11	Pui	11.42	6.41
Crivadia	11.02	5.58	Hațegŭ	12.23	7.26
Banița	11.50	6.40	Streiu	1.12	8.14
Petroșenĭ	12.30	7.12	Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra / Timișóra—Aradŭ

Aradŭ—Timișóra			Timișóra—Aradŭ		
Aradu	6.05	5.48	Timișora	6.25	5.—
Aradulu nou	6.33	6.19	Merczifalva	7.19	6.02
Németh-Ságh	6.58	6.44	Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	7.29	7.16	Vinga	8.15	7.02
Orczifalva	7.55	7.47	Németh-Ságh	8.36	7.23
Merczifalva	8.14	8.08	Aradulu nou	9.11	8.01
Timișora	9.12	9.02	Aradŭ	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda / Turda—Ghirișŭ

Ghirișŭ—Turda			Turda—Ghirișŭ		
Ghirișŭ	9.26	4.19	Turda	8.29	3.19
Turda	9.47	4.40	Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu / Odorheiu—Sighișóra

Sighișóra—Odorheiu		Odorheiu—Sighișóra	
Sighișóra	6.05	Odorheiu	5.38
Odorheiu	9.45	Sighișóră	9.16

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița / Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița		Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ	
Murĕșŭ-Ludoșu	4.40	Bistrița	— —
Țagu-Budatelecŭ	8.02	Țagŭ-Budatelecŭ	9.41
Bistrița	— —	Mureșu-Ludoșŭ	1.11

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică		2.29	4.35
Șeica mare		3.02	5.05
Lómneșu		3.46	5.46
Ocna		4.18	6.17
Sibiiu		4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu		8.50	10.—
Ocna		9.17	10.24
Lómneșu		9.45	10.50
Șeica mare		10.20	11.20
Copșa-mică		10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	——
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.[illegible]
Cerna	2.[illegible]
Uniedóra	3.[illegible]

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	10.15

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.